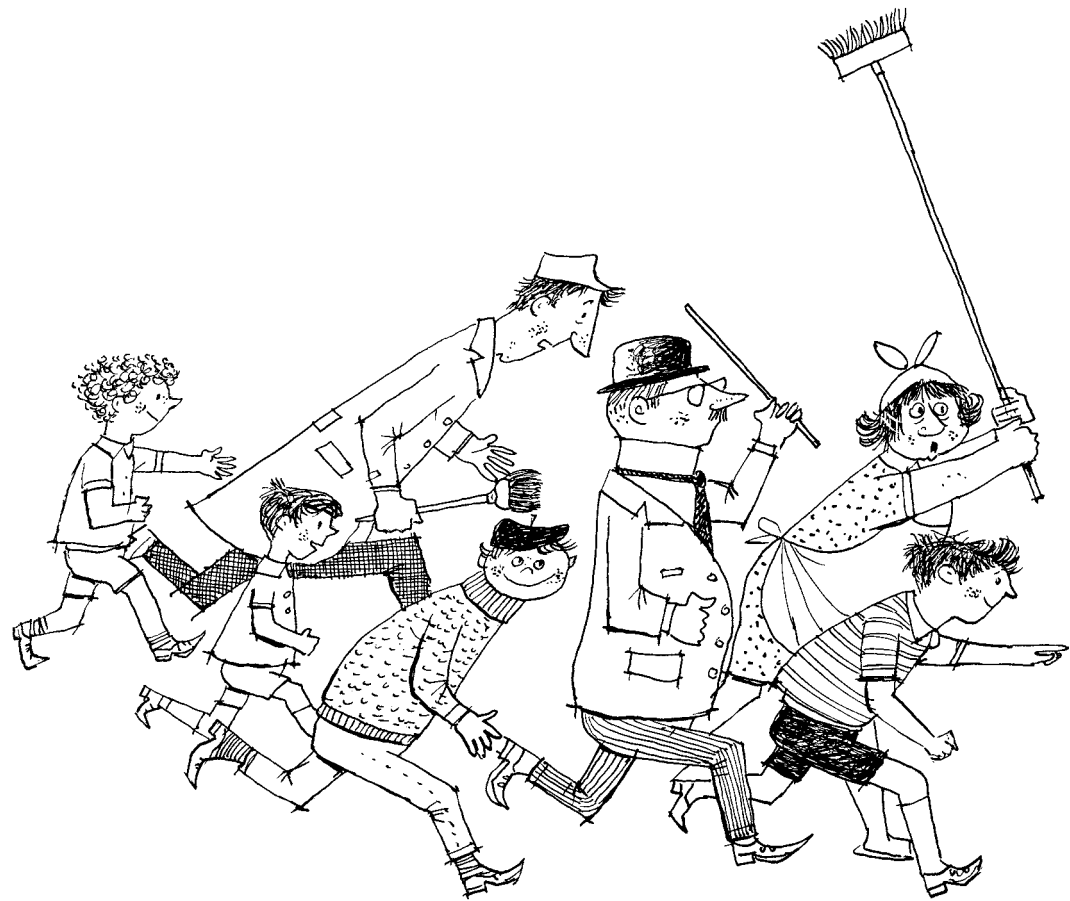

Malé Strašidýlko

Otfried Preußler

 GRADA®

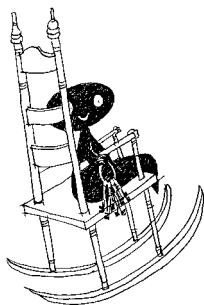
Otfried Preußler

Malé strašidýlko

Ilustrace F. J. Tripp

Grada Publishing

Otfried Preußler

Malé strašidýlko

Ilustrace F. J. Tripp

TIRÁŽ TIŠTĚNÉ PUBLIKACE:

Přeloženo z německého originálu **Das kleine Gespenst**
vydaného nakladatelstvím Thienemann Verlag Stuttgart
© by Thienemann Verlag (Thienemann Verlag GmbH), Stuttgart/Wien

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5672. publikaci

Překlad Lucie Frolíková
Jazyková úprava Gabriela Janů
Sazba Eva Hradiláková
Odpovědná redaktorka Magdalena Jimelová
Počet stran 136
První vydání, Praha 2014
Náklad 2000 výtisků
Vytiskla tiskárna FINIDR s.r.o., Český Těšín

Translation © Grada Publishing, a.s., 2014

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

ISBN 978-80-247-5208-2

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-9472-3 (ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-9473-0 (ve formátu EPUB)

Na hradě Soví skála už odpradáвна přebývalo malé strašidýlko. Bylo jedním z oněch malých neškodných nočních strašidel, která nikomu nic zlého nedělají, jen zlobí ostatní.

Přes den spalo v těžké, železem pobité truhlici z dubového dřeva, stojící v podkroví, pěkně schované za jedním z tlustých komínů. Nikdo neměl ani tušení, že by truhlice mohla patřit nějakému strašidlu.

Teprve v noci, když v městečku Soví Hora, ležícím na úpatí hradu, odbíjely radniční hodiny půlnoc,

se malé strašidýlko probouzelo. Přesně s dvanáctým odbitím otevřelo oči, narovnal se a protáhlo. Potom mezi starými dopisy a listinami, jež mu sloužily jako polštář, vystrachalo svazek třinácti klíčů, který nosilo neustále u sebe, mávlo s ním směrem ke stropu truhly – a v tom okamžiku se víko pohnulo a truhlice se otevřela.

Pak mohlo malé strašidýlko vylézt z truhly ven. Vždycky přitom hlavou zavadilo o nějakou pavučinku, neboť do této odlehle části podkroví už léta nikdo nev kročil, takže byla skrz naskrz opředena samými pavučinami a strašlivě zaprášená. Dokonce i pavučiny byly plné prachu! Jakmile se jich strašidýlko jen dotklo, snesla se z nich pořádná sprška.

„Hepčí!“

Pokaždé když malé strašidýlko vylézalo z truhly a narazilo do pavučin, dostal se mu do nosu prach a muselo kýchnout. Několikrát se oklepalo, aby se úplně probudilo. Poté proplulo kolem komína a vydalo se na svou pŮlnoční obchůzku.

Stejně jako všechna strašidla ani malé strašidýlko nic nevážilo. Bylo nadýchané a lehoučké jako

proužek mlhy. Jaké štěstí, že na obchůzku nikdy nevyráželo bez svého svazku třinácti klíčů! I ten nejslabší vánek by ho jinak mohl strhnout s sebou a odváť bůhví kam.

To ovšem nebyl jediný důvod, proč malé strašidýlko nosilo svazek klíčů neustále s sebou. Stačilo totiž, aby jím ve vzduchu zamávalo, a hned se mu na cestě otevíraly všechny dveře a brány! A otevíraly se dočista samy, ať byly zamčené, zavřené na závoru, zabouchnuté či jen přivřené. Stejně tomu bylo i s truhlicemi, skříněmi, komodami a obrovskými kufry, ba i s dvířky u kamen a všelijakými přihrádkami, střešními vikýři, sklepními okénky či pastičkami na myši. Jediné mávnutí klíči a všechny se otevřely, při druhém mávnutí se opět zavřely.

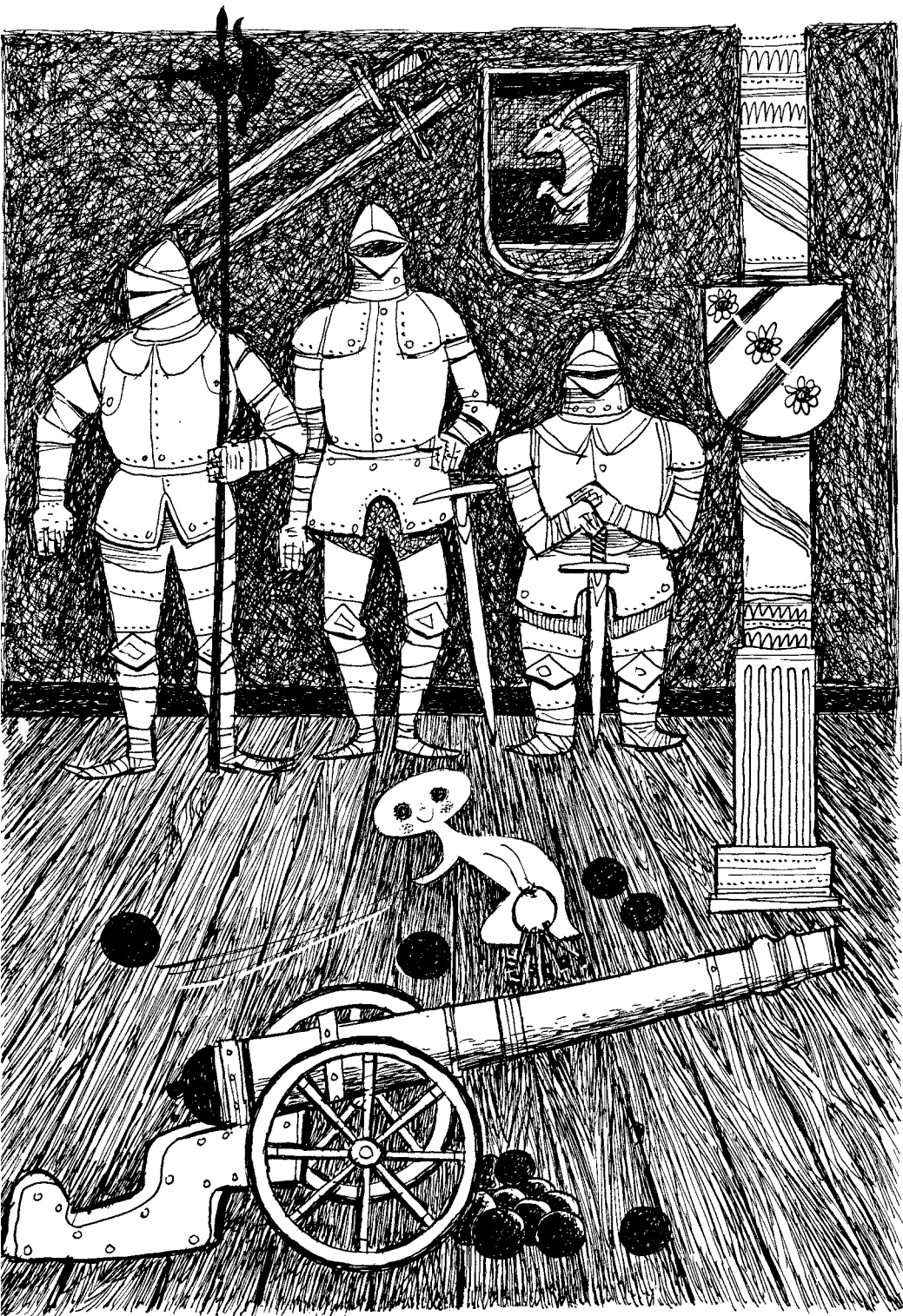
Malé strašidýlko bylo za svazek klíčů moc rádo. „Bez něj,“ říkalo si někdy, „by byl život o mnoho složitější...“

Za špatného počasí trávilo malé strašidýlko hodinu duchů povětšinou v prostorách hradního muzea mezi starými obrazy a brněními, děly a kopími, šavlemi a jezdeckými pistolemi. Bavilo jej, když mohlo

pomocí klíčů otvírat a opět zavírat rytířská hledí, kutálet po podlaze sem a tam kamenné dělové koule, až pěkně rachotily, a občas, když mělo zrovna chuť, rozprávělo v rytířském sále s pány a dámami na zlatě orámovaných obrazech.

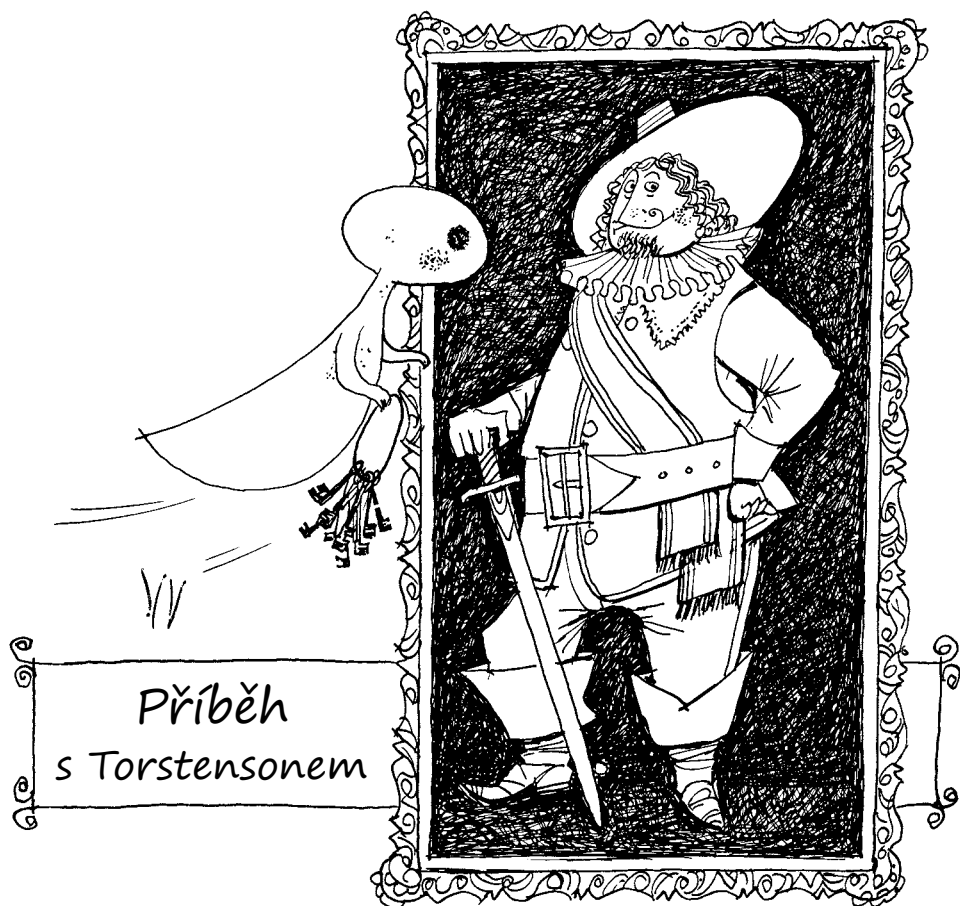
„Dobrý večer, drahý příteli,“ řeklo například, když stálo před podobiznou hraběte Georga Kazimíra, který žil zhruba před pěti sty padesáti lety a byl poněkud neotesaný. „Vzpomínáš si na onu říjnovou noc, kdy ses se svými kumpány vsadil, že mě vlastníma rukama chytíš a vyhodíš z okna? Musím říci, že jsi mě svou sázkou pořádně rozzlobil! Nesmíš mi tedy mít za zlé, že jsem ti pak pořádně nahnalo strach. Jenže – musel jsi proto hned vyskočit z okna, a ještě k tomu, když bylo ve třetím patře? Sice jsi naštěstí hladce přistál v bahnitém hradním příkopu, ale určitě uznáš, že to mohlo dopadnout mnohem hůře...“

Nebo se uklonilo před obrazem překrásné falcové hraběnky Ženovevy Alžběty Barbary, které před více než čtyřmi sty lety pomohlo znovu najít vzácné zlaté náušnice, jež jí oknem odnesla straka.

A nebo se postavilo před vypaseného tloušťíka s rudým krouceným knírem a krajkovým límcem přes koženou vestu, což nebyl nikdo jiný než obávaný švédský generál Torsten Torstenson. Před třemi sty dvaceti pěti lety obléhal hrad Soví skála a přilehlé městečko, avšak už po pár dnech tábor opět sbalil a s nepořízenou se svými vojáky odtáhl.

„Nuže, generále?“ zasmálo se malé strašidýlko, zatímco hledělo na Torstensonovu podobiznu. „Obávám se, že v učených kruzích si lidé dodnes lámou hlavu nad tím, co vás tenkrát přimělo k tak spěšnému odchodu... Nemusíte se bát, generále, nechám si to pro sebe. Nanejvýš to jednoho dne povím sově Bertě, ta má pro podobné historky slabost. Nicméně – vám to nijak neuškodí, řeklo bych.“

Příběh s Torstensonem

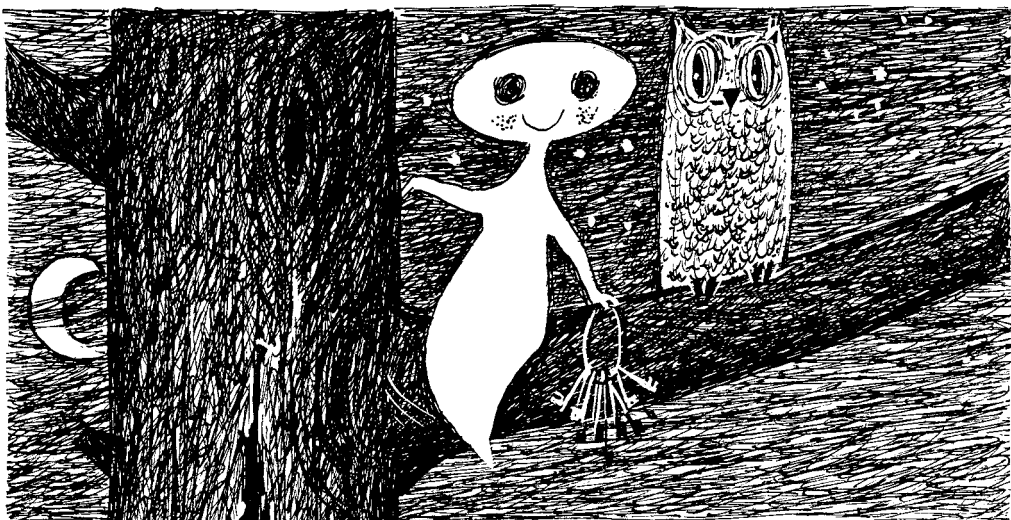
Pokud to počasí jen trochu dovolilo, vydávalo se malé strašidýlko z podkroví přímou čarou ze zámku ven. Ach, jak lahodně chutnal noční vzduch, jak lehce a volně se pod širým nebem dýchalo!

Ze všeho nejraději mělo malé strašidýlko noci, za kterých svítil měsíc.

Poskakovat vysoko na stříbrných zdech z jednoho cimbuří na druhé v záři měsíčních paprsků, ve které se zdálo bělejší než obláček sněhového prachu – ano, to bylo báječné! Tehdy se malé strašidýlko cítilo tak dobře a šťastně, že se samo před sebou muselo bez přestání chichotat: „Hi-hi-hi-hiii! Jak krásně je na hradě Soví skála, když svítí měsíc! Hi-hi-hi-hiiiiii!“

Někdy si malé strašidýlko hrálo s netopýry, kteří v noci vylétali ze svých skrýší a poletovali kolem hradních věží, jindy pozorovalo myši a krysy, jak lezou sklepními okénky ven a zase zpátky, a někdy naslouchalo kočičím koncertům či třeba holýma rukama chytalo třepetajícího se nočního motýla.

Nejraději ale malé strašidýlko navštěvovalo svou starou přítelkyni, sovu Bertu. Sídlila ve vykotlaném dubu na nejzazším konci hradu tam, kde se skalní stěna ostře svažovala k řece. Sova Berta měla z každé návštěvy malého strašidýlka velkou radost. I ona přes den spala a probouzela se teprve kolem půlnoci. Byla velmi stará a moudrá a potrpěla si na nutné zdvořilosti. Dokonce i malé strašidýlko jí muselo

vykat, což však jejich přátelství nikterak neškodilo.

Malé strašidýlko se obvykle posadilo na větev vedle sovy Berty a pak z dlouhé chvíle jeden druhému vyprávěly příběhy: dlouhé i krátké, staré i nové, příběhy pro zasmání i příběhy k pláči nebo zamyšlení, zkrátka podle toho, jak je zrovna napadaly.

Jedné noci, když malé strašidýlko zase jednou sedělo na rozeklaném dubu, prohlásila sova Berta: „Chtělo jste mi, pokud si správně vzpomínám, jednoho dne vyprávět historku s oním švédským generálem. Jak jen se jmenoval, Borstensohn?“

„Torstenson,“ odpovědělo malé strašidýlko. „Torsten Torstenson.“

„A jak to s ním tedy bylo?“

„Ach, to bylo opravdu nesmírně legrační, víte. Dnes je tomu tři sta dvacet čtyři – ne, počkejte, tři sta dvacet pět let. Příští měsíc, 27. července, tomu bude přesně tři sta dvacet pět let. Toho roku se Torstenson se svými Švédy dostal až sem. Pěšáci, dělostřelba i jízda, tisíce a tisíce vojáků a oficírů. Rozbili kolem hradu a městečka tábor a jali se hloubit spojovací zákopy a budovat opevnění. A pak samozřejmě vyvezli ta svá zatracená děla a začali na hrad a město střílet.“

„Počítám, že to nebylo příliš příjemné,“ pravila sova Berta.

„Příliš příjemné?“ řeklo malé strašidýlko. „Bylo to naprosto příšerné! Burácelo a práskalo to celý den

a půlku noci. Já naštěstí netrpím na lehký spánek, mě hned tak něco z míry nevyvede. Ale tenkrát to bylo k nevydržení, to vám povídám! To neustálé hřmění kanónů a ty rány a hroucení zdí, když je tre-fila koule! Půl týdne jsem ten pekelný kravál vydr-želo, ale pak mi došla trpělivost!“

„A mohlo jste proti tomu něco dělat?“ zeptala se sova Berta.

„Jistěže ano! Vzalo jsem si na paškál toho Torsten-sona. Hned následující noci jsem se za ním vypravi-lo rovnou do generálského stanu, abych mu sdělilo svůj názor.“

„Cožpak před stanem nestála stráž?“

„Že se ptáte! Poručík s dvaceti muži, nebo řek-něme možná pětadvaceti. Chtěli mě zadržet, a tak do mě píchali šavlemi a bodáky a poručík dokonce vytáhl pistoli a vystřelil. Ale však víte, šavle ani bo-dáky mě nemůžou poranit a kulky mi nijak neuško-dí, to všechno mnou prostě proletí stejně jako skr-ze kouř nebo mlhu. Nedokázali mi nijak zabránit, abych nevletělo přímo ke generálovi.“

„A co se stalo uvnitř?“ otázala se sova.

„Pěkne jsem tomu Torstensonovi zatopilo. ‚Je-li ti život milý,‘ vyhrožovalo jsem mu, máchalo přitom pažemi a děsivě syčelo, ‚je-li ti život milý, okamžitě ukonči obléhání a nadobro se svými vojáky zmiz!‘“
„A co na to pan generál?“

„Stál tam bosky v krajkované noční košili a jektal zubama, jak strašlivě se bál. Pak přede mnou padl

na kolena a žadonil o milost. „Ušetři mne!“ volal, „ušetři mne a já udělám vše, oč žádáš!“ Popadlo jsem ho za límec a trochu s ním zatřáslo. „To tedy doufám!“ odpovědělo jsem. „Zítra ráno odtud odtáhneš! A ať tě ani nenapadne se sem ještě někdy vracet, rozuměls? Ať tě to ani nenapadne!“

„Hrome! – A Torstenson?“

„Torstenson poslechl. Následujícího rána, 27. července, se svou armádou odtáhl. Pelášili odsud hlava nehlava, jízda, dělostřelci i pěšáci, Torstenson s žezlem polního generála jako první.“

„A skutečně už se nikdy neobjevil?“ chtěla vědět sova.

„Skutečně už nikdy,“ odpovědělo malé strašidýlko a zachichotalo se.

Příběh malého strašidýlka o proslulém švédském generálovi Torstensonovi byl u konce. Oba přátelé chvíli dál mlčky seděli na větvi a dívali se dolů do údolí: na řeku, třpytící se ve svitu měsíce, a na střechy a věžičky městečka Soví Hora s jejich lomenými štíty, arkýři, komíny a větrnými kohouty. Počítali poslední dosud planoucí světla a přihlíželi, kterak jedno po druhém zhasínají: tu jedno, tam druhé.

Malé strašidýlko z hradu Soví skála si zhluboka povzdychlo.

„Škoda,“ řeklo, „že řeku a městečko vidím jen v noci, když svítí měsíc, a nikdy za denního světla.“

Sova Berta opovržlivě zamručela: „O denním světle, prosím, nemluvme,“ žádala, „už při pouhém jeho vyslovení mě bolí oči! Měsíční svit je podle mého názoru jasný dost, o jasnější světlo nestojím!“

„I přesto!“ namítlo malé strašidýlko. „I přesto bych někdy chtělo zažít svět ve dne, jen jednou jedinkrát! Jen abych vidělo ten rozdíl. Myslím, že by to pro mě bylo velmi poučné... A velmi vzrušující...“

„Pf!“ zvolala rozhořčeně sova. „Jak jen jste jako rozumné malé strašidlo přišlo na takové podivné přání?! Věřte mi, drahý příteli, já si jednou za denního světla vyletěla a stačilo mi to jednou provždy!“

Malé strašidýlko nastražilo uši.

„O tom nic nevím, to mi musíte vyprávět, paní sovo! Nejlépe hned teď!“

Sova se načepýřila, narovнала si uši a oklepala se. Zdálo se, že tento příběh pro ni není snadné vyprávět.

„Bylo to,“ začala, „za časů mého mládí. Tehdy jsem si tu a tam vyletěla do odlehlejšího okolí Soví skály, částečně na lov, částečně ze zvědavosti. Jednoho dne se stalo, že jsem se zmýlila v čase – a představte si: najednou jsem si všimla, že se rozednívá! Jen si to představte! Na Soví skálu to bylo nejméně sedm mil. Jestlipak tam stihnu doletět dříve, než vyjde slunce? Letěla jsem, co mi křídla stačila, ale slunce bylo rychlejší. Překvapilo mě zhruba v půli cesty. Musela jsem okamžitě zavřít oči, protože mě jeho ostré paprsky oslepovaly... Víte, jaké to je, když musíte letět a přitom nic nevidíte?“

„Dokážu si to zhruba představit,“ řeklo malé strašidýlko.

„Ó, kdepak!“ zvolala sova Berta. „Nikdo, kdo to sám nezažil, si to neumí představit. Věřte mi, bylo to otřesné. Ale to nejotřesnější mělo teprve přijít!“

V tomto okamžiku považovala sova Berta za vhodné udělat malou pauzu – jednak kvůli tomu, aby si odkašlala, a také kvůli tomu, aby vystupňovala napětí. Malé strašidýlko neklidně rejdlilo na dubové větvi sem a tam.

